

Letecká přeprava vykazuje oproti jiným druhům přepravy jistá specifika. Především má výrazně mezinárodní charakter. Tato mezinárodnost je dána zejména častou přítomností cizího prvku v daném právním vztahu, ať jím je uživatel přepravy, letecký dopravce nebo místo určení. Další charakteristickou vlastností je její rozšířenost, která dále narůstá spolu s dostupností pro čím dál větší počet uživatelů. Značné množství právních vztahů s cizím prvkem, které při mezinárodní letecké přepravě vznikají, není praktické řešit podle národních právních řádů, a není to ani v zájmu uživatelů přepravy ani v zájmu dopravců. Rozdíly mezi vnitrostátními úpravami letecké přepravy by byly pouze zdrojem právní nejistoty a působily by kontraproduktivně na její rozvoj. Právě tyto důvody předurčují leteckou přepravu k úpravě na mezinárodní úrovni, jež by stanovila závazná pravidla pro alespoň nejběžnější vztahy z ní plynoucí.

Cílem předkládané rigorózní práce je nejen samotný rozbor hmotněprávní úpravy vztahů z mezinárodní letecké přepravy tak, jak jí bylo dosaženo do současnosti, ale i nastínění některých aktuálních problémů, které z této úpravy vyplývají, včetně možných řešení. V úvodní kapitole o leteckém právu se pokusím vyložit pojem leteckého práva a rozlišit jeho veřejnoprávní a soukromoprávní složky. Do uvedeného kontextu je zařazena i regulace mezinárodní letecké přepravy. V následujících kapitolách o unifikaci bude podán přehled a rozbor instrumentů Varšavského systému a rozbor Montrealské úmluvy za pomoci srovnání s úpravou obsaženou v předchozích úmluvách. Vzhledem k tomu, že předmětem všech norem regulujících právní vztahy z mezinárodní letecké přepravy je především úprava odpovědnosti leteckého dopravce, a vzhledem k rozdílnosti v pojetí a druzích této odpovědnosti u jednotlivých právních předpisů, věnuji tomuto tématu zvláštní pozornost.

Zvláště aktuální je v současné době snaha Evropského společenství o vlastní úpravu letecké přepravy na úrovni komunitárního práva, která jde mnohem dále než moderní Montrealská úmluva. V některých směrech se s ní střetává a vyvolává proto řadu polemik a kritiku leteckých dopravců. Právě tento vývoj se snažím uchopit a nastínit v kapitolách o komunitární právní úpravě a jejím souladu s úpravou mezinárodní.

Samostatnou kapitolu věnuji rovněž české právní úpravě letecké přepravy, včetně některých otázek, jež se při aplikaci mezinárodního práva v našich podmínkách mohou

objevit. Závěrem se pokusím na základě rozboru právní úpravy nastínit perspektivy další unifikace a její limity.